

Zona de nidificació de l'oreneta cuablanca

Sant Vicenç de Montalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer Major
Emplaçament Nucli antic

Coordenades:

Latitud: 41.57949
Longitud: 2.50763
UTM Est (X): 458956
UTM Nord (Y): 4603206

Classificació

Número de fitxa 08264 - 196
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Decret 2/2008 de 15 d'abril; Llei 42/2007. Annex IV. Espècie protegida, categoria D.
Data aprovació: dt., 15/04/2008 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 04/02/2025 - 12:08

Descripció

En els diferents ràfecs d'edificis i balconades del poble, es localitzen zones de nidificació i estada destacable de l'espècie *Delichon urbica* coneguda popularment amb el nom d'oreneta cuablanca. Destaca per la seva importància la colònia situada en els ràfecs de les cases antigues del carrer Major. La majoria de nius estan en bon estat de conservació, tot i que en el moment de la realització del Mapa de Patrimoni Cultural les orenetes encara no han arribat procedents del continent africà i molts dels nius estan buits o bé ocupats per altres espècies, entre d'elles, per passeriformes, com el pardal.

Es diferencia de les altres orenetes europees pel seu carpó blanc. Les parts inferiors són blanques i el cap, l'esquena, les ales i la cua són d'un color negre blavós. Les potes i els peus són curts i emplomats de color blanc. Les orenetes més joves, poden tenir un color grisós pels costats del pit que es va tornant blanc a mida que esdevenen adultes. El niu que construeix, té una forma hemisfèrica, amb una obertura circular normalment situada a la part superior. Aquesta obertura tan petita permet defensar el niu d'intrusos i evitar que l'ocupin altres ocells com els pardals. Tant el mascle com la femella s'esmercen en la seva construcció amb continus viatges a les rieres i camps on troben el fang necessari per bastir el niu. Quan plou es pot observar a altres orenetes ajudant a la construcció de nius. De fet aprofiten el fang que els proporciona la pluja i al mateix temps eviten a altres parelles d'orenetes una pèrdua de temps i esforços inútils. Les boletes de fang es barregen amb la saliva que ho transforma en una mena de ciment. Mentre que d'altres transporten els materials, la futura mare va donant forma al niu i el poleix fregant les seves plomes per eliminar qualsevol rugositat que pogués ferir els petits un cop sortits del niu. La terra barrejada amb palla, pèls i altres elements cohesionants, enforteix les parets del niu; a l'interior s'hi col·loquen plomes.

Observacions:

La seva presència és un bioindicador del bon estat ambiental del municipi. Quan passat l'estiu, es preparen per tornar cap al continent africà, es reuneixen totes en els fils de la corrent a la façana nord-est de Can Móra de Baixa, entre el carrer Major i el carrer de Sant Josep

És una espècie que no té cap problema per establir-se a proximitat de les persones, i si no se li fan caure els nius, tant les primeres que s'instal·len com la seva descendència tornen cada any al mateix lloc construint els seus nius un al costat de l'altre.

Història

Durant l'època de cria les podem trobar repartides per tot Europa, el nord-oest d'Àfrica, l'Àsia Central, la meitat nord d'Àsia amb l'excepció del nord siberià. A la tardor emprenen el viatge cap a l'Àfrica subsahariana i la Península de Malàisia, les dues grans regions d'hivernada.

A Catalunya nidifica al 95% del territori, i comença a arribar a la segona quinzena de març iniciant el seu retorn a finals d'agost, tot i que amb el canvi climàtic, n'hi ha que en zones més temperades, degut al fet que són massa joves per emprendre el vol, es queden. L'oreneta cuablanca s'alimenta d'insectes voladors: mosques, mosquits i pugons que, a diferència de l'oreneta vulgar, són caçats durant el vol a molt més alçada. El seu règim alimentari i els beneficis que comporten per les persones han desembocat en la protecció legal de l'espècie, tant a nivell nacional, com estatal i internacional.

Bibliografia

ANDINO, Héctor et alii (2005). Atles dels ocells nidificants del Maresme. Andino, H; Badosa, E; Clarabuch, O i Llebaria, C. editors. Barcelona.

ARDLEY, Neil (1979). Las aves. Editorial Fontalba. Barcelona.

BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). Primer cens dels nius d'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), Cabrils (El Maresme). Inèdit.

BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). Primer cens dels nius d'oreneta cuablanca (*Delichon urbica*), Cabrils (El Maresme). Inèdit.

Enllaços d'interès:

[Cens de l'oreneta cuablanca \(*Delichon urbica*\) d'Arenys de Mar. Per Pere Alzina ...](#)

[Web de l'Institut Català d'Ornitologia](#)

[Servidor d'informació ornitològica de Catalunya](#)

